

Naturvårdsenheten
Hannah Brandin
Tel 010-225 03 22
hannah.brandin@lansstyrelsen.se

Beslut om utvidgning av strandskyddsområden i Mora kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 14 § andra stycket miljöbalken (1998:808) att strandskyddsområdet ska vara utvidgat, utöver 100 meter, på följande områden i Mora kommun:

1. Långön i Orsasjön. Strandskyddet utvidgas så att hela ön omfattas av strandskydd, se karta bilaga 1.
2. Klubbholmen, Norra Gotholmen och Södra Gotholmen i Siljan. Strandskyddet utvidgas så att hela ön omfattas av strandskydd, se karta bilaga 2.
3. Tvärholmen i Siljan. Strandskyddet utvidgas så att hela ön omfattas av strandskydd, se karta bilaga 3.
4. Ramön, Lövön, Sävön i Siljan. Strandskyddet utvidgas så att hela öarna omfattas av strandskydd, se karta bilaga 4.
5. Myckelön i Siljan. Strandskyddet utvidgas så att hela ön omfattas av strandskydd, se karta bilaga 5.
6. Sollen i Kättbosjön. Strandskyddet utvidgas så att hela ön omfattas av strandskydd, se karta bilaga 6.
7. Sandön i Venjan. Strandskyddet utvidgas så att hela ön omfattas av strandskydd, se karta bilaga 7.
8. Trärön i Venjan. Strandskyddet utvidgas så att hela ön omfattas av strandskydd, se karta bilaga 8.
9. Söderviken på Sollerön. Strandskydd utvidgas enligt karta bilaga 9.

Beslutet innebär samtidigt att samtliga tidigare beslut om *utvidgning* av strandskyddsområde inom Mora kommun upphör att gälla. Generellt strandskydd på 100 meter återinträder.

Observera att kartorna visar avgränsningen för både det generella strandskyddet på 100 meter samt det utvidgade strandskyddet på land. Generellt strandskydd ut i vattnet är inte markerat.

Upplysning

Strandskydd innebär att nya byggnader inte får uppföras, befintliga byggnaders användning inte får ändras och andra anläggningar eller anordningar som hindrar eller avhåller allmänheten inte får utföras. Strandskyddet innebär även att åtgärder som väsentligt förändrar livsvillkoren för växt- och djurarter inte får vidtas.

Enligt 7 kap. 16 § miljöbalken omfattar strandskyddet inte byggnader, anläggningar, anordningar eller åtgärder som behövs för de areella näringarna (bl.a. jord- och skogsbruk) och som inte tillgodoser bostadsändamål. En förutsättning är att aktuella byggnader, anläggningar, anordningar eller åtgärder för sin funktion måste finnas eller vidtas inom strandskyddsområdet d.v.s. en annan lokalisering är inte möjlig. Pågående markanvändning såsom jord- och skogsbruk kan alltså fortgå utan hinder i strandskyddat område vilket t.ex. innebär att man kan sätta upp stängsel för djur och göra uttag av skogsråvara och avverkning när det är aktuellt.

Någon rätt till ersättning för ägare och innehavare av särskild rätt till marken med anledning av ett beslut att utvidga strandskyddsområdet föreligger inte (31 kap. 4 § miljöbalken).

Det generella strandskyddet, 100 meter från strandlinjen upp på land och ut i vattnet, gäller överallt där strandskyddsområdet inte är utvidgat och det inte har blivit upphävt genom särskilda beslut.

Bakgrund

Strandskydd har, i någon form, funnits i Sverige sedan 1940-talet. Initialt omfattade strandskyddet ett verktyg för att säkra allmänhetens tillgång till platser för friluftsliv och bad. Det generella strandskyddet, som omfattar 100 meter från strandlinjen upp på land samt ut i vattnet, infördes 1975. I och med att naturvårdslagen ändrades 1994, tillkom ytterligare ett syfte till strandskyddet som gäller skydd för strandzonens växt- och djurliv.

Strandskyddets syfte är idag att stränder långsiktigt ska tryggas för allemansrättslig tillgång samt att goda livsvillkor för djur- och växtlivet på land och i vatten ska bevaras. Strandskyddets betydelse för såväl friluftslivet som den biologiska mångfalden bidrar till uppfyllelse av flera av de av riksdagen antagna miljö kvalitetsmålen. Strandskyddet är ett generellt skydd och gäller i hela landet. Bestämmelserna gäller oavsett om området är tät- eller glesbebyggt, om det finns gott om sjöar och vattendrag eller inte och oavsett vilka naturtyper eller arter som finns i området. Det skyddade området är normalt 100 meter från strandkanten både på land och i vattenområdet. En utvidgning kan göras upp till 300 meter om det behövs för att tillgodose att något av strandskyddets syften säkerställs.

Från och med den 1 juli 2009 ändrades bestämmelserna om strandskyddet i miljöbalken. Enligt regeringens proposition 2008/09:119 om strandskyddet och landsbygdsutveckling innebär de nya bestämmelserna i miljöbalken att kravet skärps för att få utvidga ett område som omfattas av

generellt strandskydd. Utvidgat strandskydd ska finnas där det behövs för att *säkerställa strandskyddets syften*. I och med detta har länsstyrelserna av regeringen fått i uppdrag att se över äldre beslut för utvidgade strandskyddsområden. Utvidgat strandskydd inom länet gäller, efter den 31 december 2014, endast om utvidgningen har beslutats med stöd av den nya bestämmelsen. Om detta inte har gjorts upphör det tidigare utvidgade strandskyddet att gälla och det generella strandskyddet på 100 meter återinförs.

Redogörelse för ärendet

Inom Mora kommun råder utvidgat strandskydd (helt eller delvis) vid följande platser:

1. Långön i Orsasjön
2. Klubbholmen, Norra Gotholmen och Södra Gotholmen i Siljan
3. Tvärholmen i Siljan
4. Ramön, Lövön, Sävön i Siljan
5. Myckelön i Siljan
6. Sollen i Kättbosjön
7. Sandön i Venjan
8. Trärön i Venjan
9. Söderviken på Sollerön (större omfattning än nu liggande förslag)
10. Trasön på Sollerön (större omfattning än nu liggande förslag)
11. Stranden omkring sjön Jugan
12. Område vid Mångnäs
13. Käringön i Orsasjön
14. Strand samt ö vid Spjutmosjön

Mora kommun har den 26 september 2013 yttrat sig angående utvidgat strandskydd. Kommunen anser att följande områden ska omfattas av utvidgat strandskydd: Långön i Orsasjön, Klubbholmen, Norra Gotholmen och Södra Gotholmen i Siljan, Tvärholmen i Siljan, Ramön, Lövön, Sävön i Siljan, Myckelön i Siljan, Sollen i Kättbosjön, Sandön i Venjan och Trärön i Venjan.

Länsstyrelsen har den 26 augusti 2014 skickat ut ett förslag till beslut på remiss om utvidgade strandskyddsområden i Mora kommun. Förslaget har delgivits genom kungörelser den 28 augusti 2014 i Dalarnas Tidningar, Dalademokraten och Post- och Inrikes Tidningar samt den 29 augusti i Dalabygden. Förslaget har hållits tillgängligt i kommunens lokaler samt på länsstyrelsens hemsida.

Följande remissvar har inkommit:

Lantbrukarnas Riksförbund Dalarna (LRF) 2014-10-01: LRF har inget att invända mot förslaget.

Mora kommun 2014-10-01:

Mora kommun har i huvudsak framfört följande:

Länsstyrelsen föreslår att utvidgat strandskydd ska råda vid tio områden i Mora kommun. Förslaget stämmer med Mora kommuns yttrande BN 2012/4 205 angående utvidgat strandskydd. I gällande förslag har dock ytterligare två områden lagts till; nr 9 Söderviken och nr 10 Trasön på

Sollerön. Kommunens bedömning av område nr 9 Söderviken är att det är lämpligt att det omfattas av utvidgat strandskydd.

Det område söder om själva Trasön (udden) längs med Skålviksvägen i område 10 som föreslås behålla utvidgat strandskydd anser Mora kommun inte kan motiveras genom några generella bedömningar, se bifogad karta. Kommunekologen har även varit på plats och gjort bedömningen att det inte finns några höga värden för natur- eller friluftsliv på platsen i fråga. Eftersom länsstyrelsens nuvarande motivering är alltför generell och de egna observationerna inte visar på några särskilda värden så anser Mora kommun att området ska utgå ur förslaget då det med nuvarande kunskaper inte bedöms behövas för att säkerställa något av strandskyddets syften.

Länsstyrelsens bemötande:

Länsstyrelsen har efter övervägande valt att inte gå vidare med utvidgat strandskydd vid Trasön. Det finns i dagsläget inte tillräckligt med motiv för att ta beslut om utvidgat strandskydd i området.

Orsa kommun 2014-10-27: Kommunen avstår från att yttra sig över förslaget.

Motiv för beslut om utvidgning av strandskydd

1. Långön i Orsasjön

Värdebeskrivning

Långön är en helt oexploaterad ö i Orsasjön. Ön är något bredare än 200 meter och utvidgat strandskydd råder idag på hela ön.

Långön ingår i område av riksintresse för friluftslivet, nr 13 Siljansområdet, enligt 3 kap. 6 § miljöbalken samt område av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § miljöbalken. Inom riksintresseområdena råder bland annat särskilt goda förutsättningar för bad, båtsport och fritidsfiske.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att Långöns värde för natur- och friluftsliv motiverar att hela ön även fortsättningsvis ska omfattas av utvidgat strandskydd.

2. Klubbholmen, Norra Gotholmen och Södra Gotholmen i Siljan

Värdebeskrivning

Klubbholmen, Norra Gotholmen och Södra Gotholmen är en oexploaterad ö vid Österdalälvens och Orsasjöns inlopp i Siljan. Utvidgat strandskydd råder på hela ön idag. Ön är låglänt och sank och utgör i själva verket deltaavlagringar vid älvmyrningen. Denna ö samt övriga mindre öar i närheten domineras av sumplövskog och blöta strandkärr med videbälten och starrmader. Området innehåller flera lämpliga fågelbiotoper både för änder, doppingar, måsar, tärnor, vadare och tättingar, t.ex. gulsångare, gräshoppsångare och näktergal. Öarna är också viltrika med älg, rådjur och bäver.

Öarna vid Saxviken ingår i område av riksintresse både enligt 3 kap. 6 § och 4 kap. 2 § miljöbalken. Inom riksintresseområdena råder bland annat särskilt goda förutsättningar för bad, båtsport och fritidsfiske.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att Klubbholmen, Norra Gotholmen och Södra Gotholmens värde för natur- och friluftsliv motiverar att hela ön även fortsättningsvis ska omfattas av utvidgat strandskydd.

3. Tvärholmen i Siljan

Värdebeskrivning

Tvärholmen är en idag helt oexploaterad ö där utvidgat strandskydd råder. Tvärholmen är belägen i Siljan och ingår i område av riksintresse både enligt 3 kap. 6 § och 4 kap. 2 § miljöbalken. Inom riksintresseområdena råder bland annat särskilt goda förutsättningar för bad, båtsport och fritidsfiske.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att Tvärholmens värde för natur- och friluftsliv motiverar att hela ön även fortsättningsvis ska omfattas av utvidgat strandskydd.

4. Ramön, Lövön, Sävön i Siljan

Värdebeskrivning

Ramön, Lövön och Sävön är tre öar som ligger i Ryssfjärden mellan Ryssa och Sollerön. Ramön är helt oexploaterad medan det på Sävön och Lövön finns någon enstaka byggnad. Utvidgat strandskydd råder på öarna idag.

Området där de tre öarna ligger är utpekad som område av riksintresse för friluftsliv och naturvård enligt 3 kap. 6 § samt område av riksintresse för turism och friluftsliv enligt 4 kap. 2 § miljöbalken. Grunden till utpekandet ligger i Siljan-Skattungensystemets värde ur såväl biologisk-ekologisk som fiskerimässig synpunkt. Inom riksintresseområdet råder även särskilt goda förutsättningar för bad, båtsport och fritidsfiske.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att Ramön, Lövön och Sävöns värde för natur- och friluftsliv motiverar att öarna även fortsättningsvis ska omfattas av utvidgat strandskydd.

5. Myckelön i Siljan

Värdebeskrivning

Myckelön är en idag helt oexploaterad ö där utvidgat strandskydd råder. Myckelön är belägen i Gesundafjärden i Siljan och ingår i område av riksintresse både enligt 3 kap. 6 § och 4 kap. 2 § miljöbalken. Inom riksintresseområdena råder bland annat särskilt goda förutsättningar för bad, båtsport och fritidsfiske.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att Myckelöns värde för natur- och friluftsliv motiverar att hela ön även fortsättningsvis ska omfattas av utvidgat strandskydd.

6. Sollen i Kättbosjön

Värdebeskrivning

Sollen är den största ön i Kättbosjön och mäter ca 1000x400 meter. Utvidgat strandskydd råder idag på ön och ön är oexploaterad så när som på en byggnad.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att Sollens värde för natur- och friluftsliv som en stor oexploaterad ö motiverar att hela ön även fortsättningsvis ska omfattas av utvidgat strandskydd.

7. Sandön i Venjan

Värdebeskrivning

Sandön är den största ön i sjön Venjan. Utvidgat strandskydd råder på ön och ön är helt oexploaterad från bebyggelse. Vid ön finns långa sandstränder och rester efter glasbruk som tidigare funnits här.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att Sandöns värde för natur- och friluftsliv med långa sandstränder och rester efter glasbruket motiverar att hela ön även fortsättningsvis ska omfattas av utvidgat strandskydd.

8. Trärön i Venjan

Värdebeskrivning

Trärön är en helt oexploaterad ö i sjön Venjan. Utvidgat strandskydd råder på ön idag.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att den helt oexploaterade Träröns värde för natur- och friluftsliv motiverar att hela ön även fortsättningsvis ska omfattas av utvidgat strandskydd.

9. Söderviken på Sollerön

Värdebeskrivning

Söderviken på Sollerön har sedan länge haft utvidgat strandskydd. En del av det ursprungliga utvidgade strandskyddsområdet har upphävts i och med att en detaljplan tillkom för bebyggelse. Det område som nu pekas ut ligger utanför men gränsar mot område med byggnadsplan och är en rest av det område som tidigare haft utvidgat strandskydd.

Söderviken ligger i område av riksintresse för friluftsliv enligt 3 kap. 6 § miljöbalken, nr 13 Siljansområdet. Området är utpekade på grund av sina friluftsvärden för framförallt vandring, skidåkning, fiske, natur- och kulturstudier och cykling. Söderviken är även av riksintresse enligt 4 kap. 2 § miljöbalken för turism och friluftsliv. Söderviken ligger vid Siljan som är av riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken bland annat på grund av särskilt goda förutsättningar för bad, båtsport och fritidsfiske.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen anser att den oexploaterade delen av Södervikens udde har höga natur- och friluftslivsvärden som motiverar att området även fortsättningsvis ska omfattas av utvidgat strandskydd.

Vid stranden omkring sjön Jugan, ett område vid Mångnäs, Käringön i Orsasjön, ett område vid Trasön på Sollerön samt vid ett strandområde samt ö vid Spjutmosjön råder utvidgat strandskydd idag. I och med detta beslut upphör utvidgat strandskydd vid dessa platser och generell strandskydd på 100 meter kommer att återinträda. Länsstyrelsen bedömer att det generella strandskyddet är tillräckligt omfattande för att säkerställa strandskyddets syften i dessa områden.

Flera av de aktuella områdena för utvidgat strandskydd är mycket intressanta för friluftslivet. Länsstyrelsen vill erinra om att det i strandskyddslagstiftningen finns möjlighet till dispens för anläggningar som betingas av frilufts-, naturvårds- miljöintressen eller kulturhistoriska värden exempelvis iordningställda vandringsleder, spänger, offentliga toaletter m.m.

Beslutet omfattar sammantaget områden som behövs för att långsiktigt säkerställa syftena med strandskyddet. Vid prövning av frågor om utvidgat strandskyddsområde ska enligt 7 kap. 25 § miljöbalken hänsyn tas även till enskilda intressen. Vid en avvägning mellan allmänna och enskilda intressen finner länsstyrelsen att beslutet inte går längre än vad som krävs för att syftet med strandskyddet ska tillgodoses.

Detta beslut delges genom kungörelse.

Enligt 7 kap. 14 § tredje stycket miljöbalken ska beslutet gälla omedelbart även om det överklagas.

Överklagan

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 10.

I den slutliga handläggningen av ärendet har landshövding Maria Norrfalk varit beslutande och naturvårdshandläggare Hannah Brandin varit föredragande. Miljövårdsdirektör Stig-Åke Svenson, Naturvårdsenheten, jurist Gunilla Garbergs, Rättsenheten och planarkitekt Inger Friman, Samhällsbyggnadsenheten har deltagit i ärendet.

Maria Norrfalk

Hannah Brandin

Bilaga

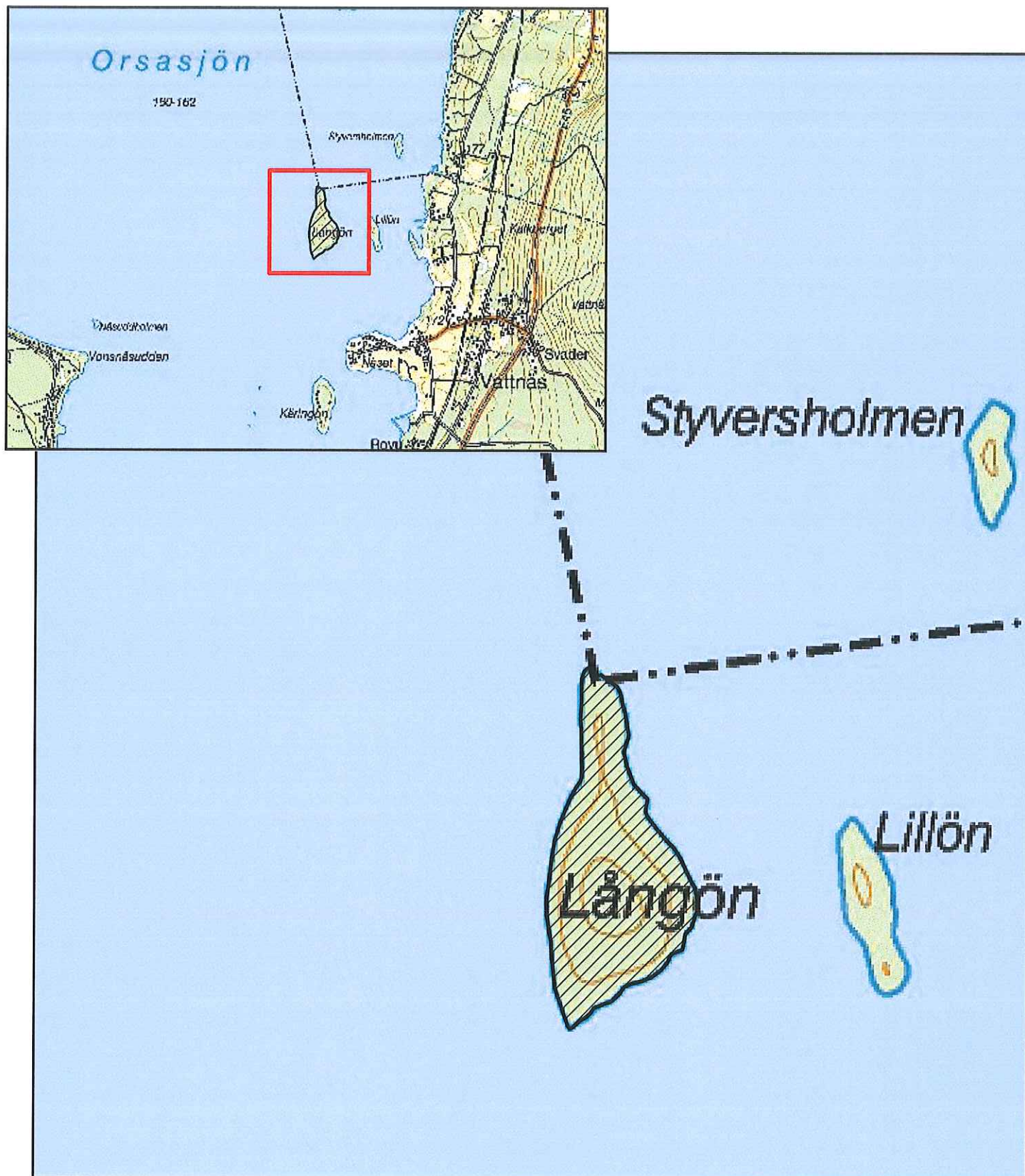
1. Karta över Långön i Orsasjön.
2. Karta över Klubbholmen, Norra Gotholmen och Södra Gotholmen i Siljan.
3. Karta över Tvärholmen i Siljan.
4. Karta över Ramön, Lövön, Sävön i Siljan.
5. Karta över Myckelön i Siljan.
6. Karta över Sollen i Kättbosjön.
7. Karta över Sandön i Venjan.
8. Karta över Trärön i Venjan.
9. Karta över Söderviken på Sollerön.
10. Hur man överklagar till Regeringen

Kopia till

Mora kommun, 792 80 Mora

Orsa kommun, Box 23, 794 21 Orsa

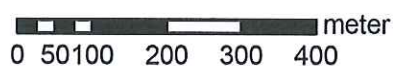
Lantbrukarnas Riksförbund Dalarna-Gävleborg, Industrivägen 12, Box 195, 811 23 Sandviken

Teckenförklaring

Generellt samt utvidgat strandskydd på land

Teckenförklaring

Generellt samt utvidgat strandskydd på land

Teckenförklaring

Generellt samt utvidgat strandskydd på land

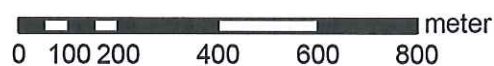

Teckenförklaring

Generellt samt utvidgat strandskydd på land

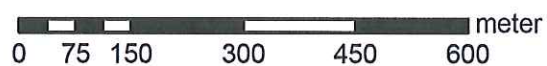

Teckenförklaring

Generellt samt utvidgat strandskydd på land

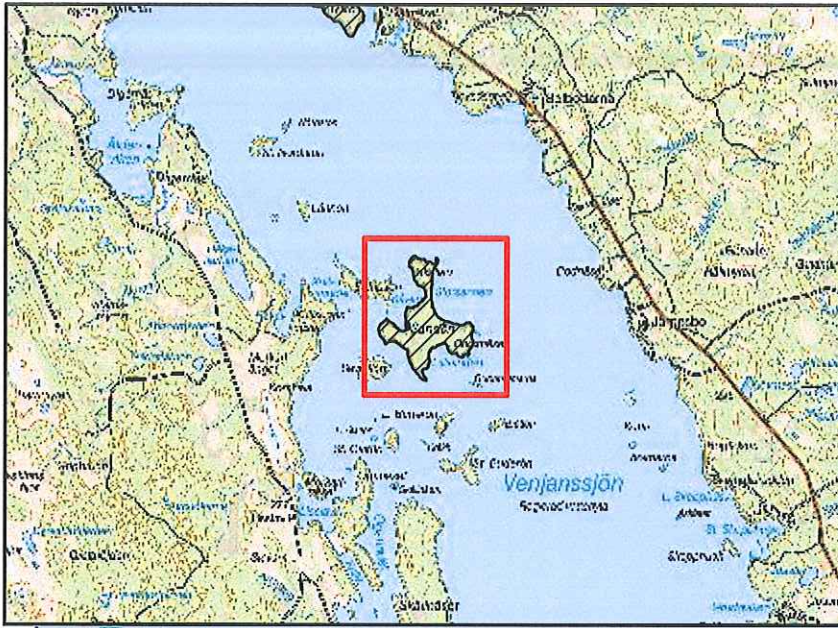

Teckenförklaring

Generellt samt utvidgat strandskydd på land

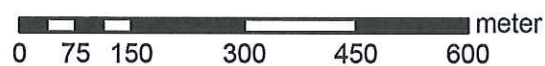

Teckenförklaring

Generellt samt utvidgat strandskydd på land

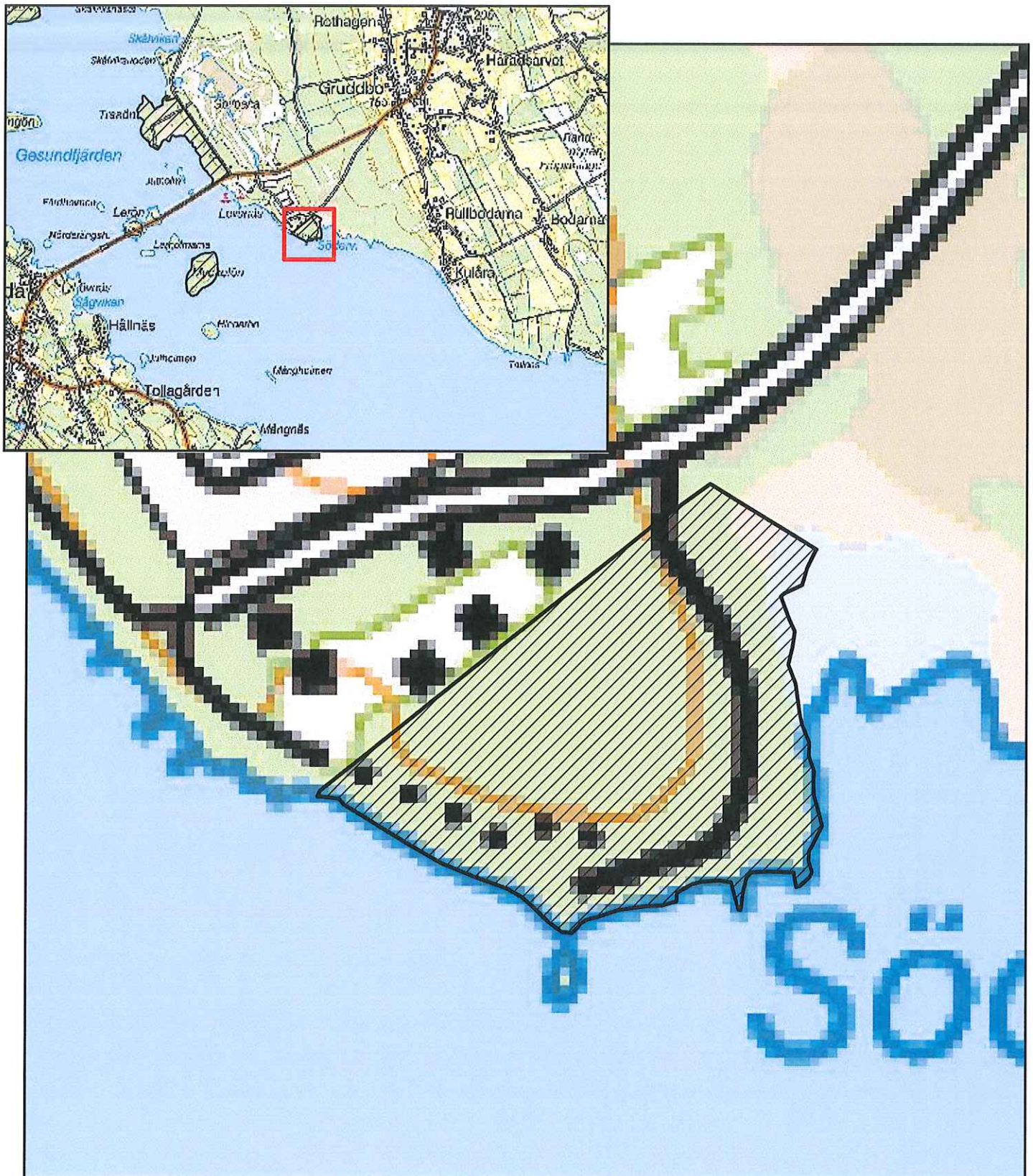

Teckenförklaring

Generellt samt utvidgat strandskydd på land

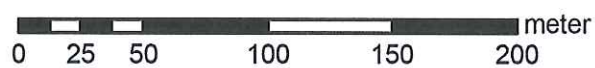

Teckenförklaring

Generellt samt utvidgat strandskydd
på land

Hur man överklagar hos Regeringen

Den som vill överklaga ska skriva till Regeringen. Överklagandet ska dock **skickas eller lämnas till Länsstyrelsen**. Postadressen är Länsstyrelsen, 791 84 FALUN. Besöksadressen är Åsgatan 38 i Falun.

Överklagandet måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor från den dag beslutet kungjorts i ortstidning**. Annars kan överklagandet inte prövas.

Överklagandet ska innehålla

- * vilket beslut som överklagas, till exempel genom att ange ärendets diarienummer (dnr),
- * varför klaganden anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt,
- * hur klaganden vill att beslutet ska ändras.

Klaganden ska även ange

- * namn, adress och telefonnummer.

Överklagandet ska vara undertecknat av klaganden. Om ombud anlitas kan i stället ombudet underteckna överklagandet. I så fall ska fullmakt för ombudet sändas med.

Handlingar eller annat som klaganden anser stöder överklagandet bör sändas med.

Överklagandet prövas av Regeringen. Om Länsstyrelsen inte ändrar sitt beslut som klaganden begär och överklagandet kommit in i rätt tid kommer det att sändas över till **(fyll i departementets namn)**.

Ytterligare upplysningar kan lämnas av Länsstyrelsen, telefon 010-225 00 00.